

Bestuursverslag 2021

Onderdeel van de
jaarrekening 2021 van de
Stichting Bartiméus
Sonneheerdt

Zeist, 2 mei 2022

Inhoudsopgave

1.	BESTUURSVERSLAG BIJ JAARREKENING 2021	4
1.1.	Algemeen	4
1.2.	Kernactiviteiten	4
1.3.	Wonen en dagbesteding	5
1.4.	Extramurale dienstverlening	5
1.5.	Expertise	5
	1.5.1. Publicaties	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
	1.5.2. Kennisoverdracht 2021	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
1.6.	Onderwijs	7
1.7.	Arbeidstoeleiding	7
1.8.	Juridische structuur	8
1.9.	Interne organisatiestructuur en personele bezetting	8
1.10.	Belangrijke elementen van het gevoerde beleid	9
2.	Financieel 2021	12
2.1.	Analyse van ontwikkelingen in het verslagjaar	12
2.2.	Analyse van behaalde omzet en resultaten in het verslagjaar	12
	2.2.1. Omzet	12
	2.2.2. Resultaten	12
	2.2.3. Analyse van financiële positie (solvabiliteit en liquiditeit)	12
	2.2.4. Analyse van de kasstromen en financieringsbehoeften	13
	2.2.5. Arbeidsverzuim	13
	2.2.6. Verwachtingen voor het jaar 2021	13
	2.2.7. Risicomanagement	14
	2.2.8. Maatschappelijke aspecten van ondernemen	14
	2.2.9. Kerncijfers, kengetallen en meerjarenoverzichten (getallen x € 1 mln)	15
3.	Jaarverslag raad van toezicht 2021	17
3.1.	Inleiding	17
3.2.	Raad van toezicht	17
	3.2.1. Reguliere vergaderingen	18

3.2.2.	Onderwijs	18
3.2.3.	Participatie in overlegvergadering van de raad van bestuur met de medezeggenschapsorganen	19
3.2.4.	Ter goedkeuring of vaststelling voorgelegde onderwerpen	19
3.3.	Commissies	20
3.3.1.	Auditcommissie	20
3.3.2.	Commissie identiteit, kwaliteit en ethiek	20
3.3.3.	Remuneratiecommissie	21
3.4.	Bezoldiging	21

1. BESTUURSVERSLAG BIJ JAARREKENING 2021

Dit bestuursverslag is een beknopte weergave van ontwikkelingen in 2021 behorende bij de jaarrekening 2021 en bevat tevens het jaarverslag van de raad van toezicht over het betreffende verslagjaar.

1.1. Algemeen

Bartiméus is er voor alle mensen in Nederland die slechtziend of blind zijn. We zijn er ook voor hen als ze een meervoudige beperking hebben of problemen ervaren met zien door bijvoorbeeld niet-aangeboren hersenletsel of cerebrale visusstoornissen hebben. We zijn er voor hun naasten en voor de professionals om hen heen. We stellen alles in het werk om mogelijk te maken dat mensen met een visuele beperking het leven kunnen leiden dat bij hen past en zich voluit kunnen ontplooiën. Want het gaat niet om hoeveel procent je ziet. Het gaat om hoeveel procent je leeft. Bartiméus: 100% leven.

Ook dit jaar, waarin corona het voor het tweede jaar moeilijker maakt, blijven onze vakmensen hen ondersteunen vanuit onze kernwaarden mensgericht, deskundig, vooruitstrevend en deskundig. Daarbij zijn wij ons continu bewust van de constante en snelle veranderingen in de samenleving. Alleen in gezamenlijkheid zijn we in staat om tot passende antwoorden te komen.

1.2. Kernactiviteiten

Onze kernactiviteiten vinden plaats op alle levensdomeinen, zoals wonen, werken, vrije tijd en leren. Ook zijn we een erkende expertise-instelling en ISO/LESCO/CRKBO (voor zorg, onderwijs en opleidingen) gecertificeerd. We zijn georganiseerd in vijf klantgroepen: Kind & Jeugd, Volwassenen, Volwassenen met een meervoudige beperking, Senioren en Bedrijven & Maatschappij.

Ondersteuning op het gebied van arbeidstoeleiding en -begeleiding valt onder de klantgroep Volwassenen en vindt plaats vanuit het REA College Nederland en Werkpad BV. Ondersteuning bij digitale toegankelijkheid vindt plaats door de dochter organisatie Stichting Accessibility, onderdeel van de klantgroep Bedrijven & Maatschappij. De organisatie kent verder een aantal staf- en ondersteunende diensten.

1.3. Wonen en dagbesteding

Bartiméus biedt kleinschalige woonvoorzieningen voor mensen die slechtziend of blind zijn en bij ons wonen vanwege hun intensieve ondersteuningsbehoefte. Hierbij gaat het doorgaans om mensen met meervoudige gezondheidsproblemen en/of handicaps. Om zo zelfstandig mogelijk te kunnen leven zijn zij aangewezen op permanente professionele ondersteuning. Wij zetten ons ervoor in dat de bewoners zelf, in samenspraak met hun naasten, richting kunnen geven aan de invulling van hun leven. De woonomgeving die wij de bewoners bieden, is vanzelfsprekend toegankelijk voor mensen die slechtziend of blind zijn, waarbij ook rekening wordt gehouden met hun bijkomende beperkingen. De woonvoorzieningen bevinden zich in de gemeenten Utrechtse Heuvelrug (Doorn), Zeist en Ermelo. In de hiervoor genoemde gemeenten en in Wijk bij Duurstede, bieden we ook dagbesteding aan die bedoeld is voor mensen die bij ons wonen of ondersteuning ontvangen gefinancierd vanuit de Wet Langdurige zorg, de Wet Maatschappelijke Ondersteuning of de Jeugdwet. Een paar leerlingen wonen bij Bartiméus in Zeist of maken daar gebruik van het logeershuis.

1.4. Extramurale dienstverlening

Binnen de extramurale dienstverlening bieden wij topklinische, multidisciplinaire aandoeningendiagnostiek en functionele diagnostiek. Leerlingen worden op momenten van herindicatie gezien door de oogarts, of tussentijds als er vragen zijn. Ook bieden wij ambulante multidisciplinaire behandeling en specialistische begeleiding aan mensen met een visuele beperking, zowel bij hen thuis als op het werk en ook als zij verblijven bij andere zorginstellingen. De behandeling en begeleiding richt zich op het leren omgaan met en verwerken van de visuele beperking en eventueel bijkomende problematiek. Daarnaast ligt de nadruk op het aanleren van vaardigheden waarmee mensen hun zelfredzaamheid kunnen versterken, binnen de verschillende domeinen in het dagelijkse leven. We richten ons daarbij ook op de mensen die hen professioneel of persoonlijk ondersteunen en adviseren over de wijze waarop de begeleiding plaatsvindt en de woon- en of werkomgeving wordt ingericht.

1.5. Expertise

Bartiméus is een erkende expertiseorganisatie op het gebied van het leven met een visuele beperking. Wij zijn in 2018 erkend als expertiseorganisatie Zintuiglijk gehandicapten, deelsector Visueel. In 2019 is deze erkenning voor drie jaar (t/m 2022) verleend door ZonMw.

In samenwerking met Koninklijke Visio, de Robbert Coppes Stichting, de Oogvereniging en de Macula Vereniging hebben we onze krachten gebundeld om kennis te ontwikkelen en te verspreiden aan de hand van de volgende 5 programmalijnen:

- Ik zit goed in mijn vel
- De wereld is voor mij toegankelijk
- Mijn mogelijkheden en beperkingen zijn goed in beeld
- Ik ontvang de juiste professionele zorg
- Technologie biedt mij kansen

We werken planmatig aan het ontwikkelen en verspreiden van kennis en inzichten: van specialistische oogheelkundige diagnostiek tot behandeling en andere vormen van dienstverlening voor specifieke problematiek waar mensen met een visuele beperking mee te maken kunnen krijgen. Wij onderbouwen onze werkwijze op basis van wetenschappelijk onderzoek, in samenwerking met universiteiten, hogescholen en andere zorgorganisaties. Dat gebeurt onder meer via de Stichting InZicht. De voorzitter van de raad van bestuur is lid van het bestuur van deze stichting.

Binnen concrete projecten ontwikkelen we nieuwe diensten en toepassingen (praktische innovaties) waar mensen met een visuele beperking baat bij kunnen hebben. Dit doen we zo veel mogelijk in samenwerking met mensen met een visuele beperking en - waar de publieke middelen niet toereikend zijn - met ondersteuning van het Bartiméus Fonds.

Wat we hebben ontwikkeld, gebruiken we niet alleen voor het verbeteren van de zorg en dienstverlening in onze eigen organisatie en de visuele sector. Via consultatie en advies ondersteunen we ook anderen die betrokken zijn bij mensen die blind of slechtziend zijn en dragen wij bij aan een inclusieve samenleving.

Voor achtergrondinformatie zie:

<https://www.bartimeus.nl/professionals/wetenschappelijk-onderzoek>

1.6. Onderwijs

Ons streven is dat leerlingen die slechtziend of blind zijn waar mogelijk onderwijs volgen in hun vertrouwde sociale omgeving. Voor deze leerlingen, hun gezinnen en de docenten die hen dagelijks begeleiden in het onderwijs bieden wij door onze ambulante onderwijskundige begeleiding (AOB) ondersteuning op maat: diagnostiek, adviezen, cursussen, voorlichting en consultatie. Wij zorgen voor digitale ondersteuning van het onderwijs aan leerlingen die slechtziend of blind zijn in samenwerking met Visio, zie hiervoor www.eduvip.nl.

Voor kinderen die slechtziend of blind zijn en die intensievere begeleiding nodig hebben op school, ook als ze te maken hebben met andere beperkingen, bieden wij speciaal onderwijs (SO), voortgezet speciaal onderwijs (VSO). De locaties van onze scholen zijn in de gemeenten Utrechtse Heuvelrug (Doorn), Zeist en Lochem.

1.7. Arbeidstoeleiding

Wanneer reguliere vervolgoopleidingen onvoldoende aansluiten bij de mogelijkheden van leerlingen, bieden wij een opleiding voor jongeren met afstand tot de arbeidsmarkt met vooral visuele beperkingen en/of autisme bij het REA College. Het gaat om een begeleidingstraject op maat, dat gericht is op het vinden en behouden van een betaalde baan. De opleidingslocaties bevinden zich in Utrecht en Ermelo. We werken hierbij samen met Heliomare en Pluryn. Werkpad BV (een samenwerking van Bartiméus en Kentalis) begeleidt mensen die slechtziend, blind, slechthorend en/of doof zijn bij het zoeken naar een nieuwe baan, of met coaching en training op de werkvloer. Vanuit Werkpad worden daarnaast gemeenten en werkgevers ondersteund die op zoek zijn naar of te maken hebben met medewerkers met een visuele beperking. In 2021 is een nieuwe visie op arbeidstoeleiding ontwikkeld die in 2022 geïmplementeerd zal worden.

1.8. Juridische structuur

Stichting Bartiméus Sonneheerdt heeft de volgende deelnemingen in 2021:

- Stichting Bartiméus Onderwijs (gevormd in 2018, in 2019 zijn de onderwijsactiviteiten erin ondergebracht)
- Werkpad B.V. (50% deelneming)
- Stichting Toegankelijke Samenleving (geen activiteiten) De Stichting is per 01-04-2021 ontbonden.
- Stichting Accessibility

In 2020 heeft de Stichting Accessibility om een overname door Bartiméus verzocht. Deze stichting, met als doel betere toegankelijkheid van internet en andere digitale media voor iedereen, inclusief ouderen en mensen met een beperking, was eerder onderdeel van Bartiméus, maar is in 2015 verzelfstandigd. Bartiméus en Accessibility hebben besloten samen te gaan, wat juridisch in 2021 verwezenlijkt is.

Daarnaast heeft Stichting Bartiméus Sonneheerdt een aantal verbonden partijen waarbij gezamenlijke bevoegdheid van toepassing is, dit betreft VIVIS (de branchevereniging van de visuele sector), vereniging REA College Nederland, de stichting InZicht en Samen voor Zeist.

1.9. Interne organisatiestructuur en personele bezetting

Stichting Bartiméus Sonneheerdt kende in 2021 deels een tweehoofdige raad van bestuur. Mevr. drs. J.E.A.M Nooren (tot 10 februari 2021 werkzaam voor Bartiméus) en de heer drs. J.A. Naaktgeboren RC.

Mw. G. van den Brink is werkzaam geweest als interim lid raad van bestuur van 7 juni t/m 1 november 2021. Op 1 november 2021 is Mw. J.A. Meijers als voorzitter raad van bestuur in dienst gekomen.

De raad van bestuur is eindverantwoordelijk voor het functioneren van de gehele organisatie en is verantwoordelijk voor de strategie, de beleidskaders, de aansturing van de leidinggevenden van de verschillende bedrijfsonderdelen, voor de externe betrekkingen en voor bestuurlijke aangelegenheden.

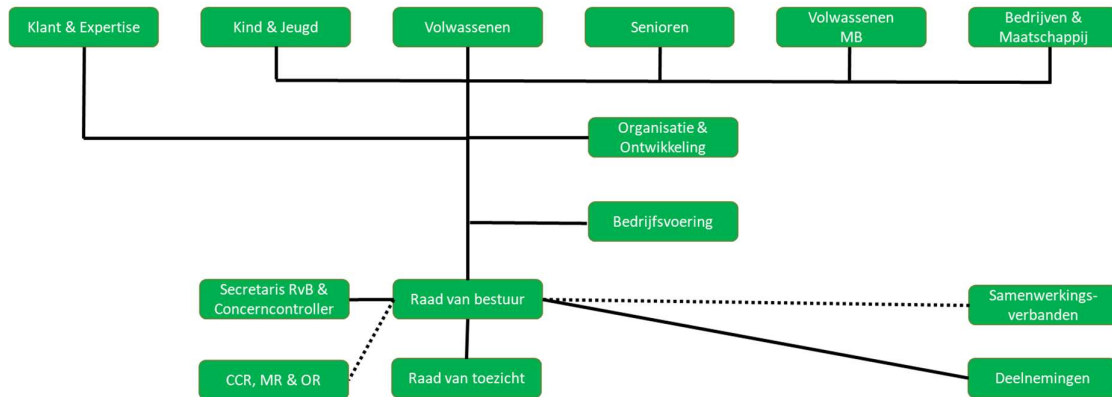
In 2021 is de invoering van de nieuwe organisatiestructuur op hoofdlijnen geëvalueerd. Daaruit kwam naar voren dat, mede vanwege corona, Bartiméus in Beweging nog beter kan landen en dat ook aan de span of attention bij met name de klantgroep VMB gewerkt moet worden. Deze zaken worden in 2022 opgepakt.

In 2021 is vanwege langdurige afwezigheid van enkele managers sprake geweest van meerdere interim invullingen: voor de klantgroep Volwassenen, Organisatie &

B:

Ontwikkeling en Bedrijfsvoering. Sinds november 2021 worden deze functies voorlopig niet ingevuld. De organisatiestructuur wordt echter niet aangepast en ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

Organogram Stichting Bartiméus Sonneheerdt per 1-1-2021.

1.10. Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Eind 2016 zijn we gestart met de uitvoering van ons huidige strategische programma: de koers: 'Luisterrijk en opzienbarend'. Uitgangspunt daarbij is onze maatschappelijke ambitie om volwaardige participatie en zelfredzaamheid van mensen die slechtziend of blind zijn te realiseren. Dit doen we in een wereld waarin eigen regie steeds belangrijker wordt en waarin technologische en medische ontwikkelingen steeds sneller gaan. Bartiméus begeleidt jaarlijks al zo'n 10.000 mensen met een visuele beperking via onderwijs, wonen en extramurale dienstverlening en andere vormen van ondersteuning, terwijl we weten dat er in Nederland ruim 300.000 mensen zijn die slechtziend of blind zijn. Wij willen al die mensen zien te bereiken, naar hen luisteren en antwoord geven op hun vragen, zodat zij het leven kunnen leiden dat bij hen past. We investeren in een toegankelijke samenleving.

In 2021 stond helaas wederom vooral het omgaan met de coronapandemie het meest op de voorgrond. Het hele jaar zijn al onze medewerkers continu in de weer geweest om zo goed mogelijk zorg, ondersteuning, ambulante dienstverlening en onderwijs te geven in en tussen de coronagolven. Dit eiste veel van hen. De in 2020 ontwikkelde casusteams hebben hun vruchten afgeworpen, waardoor we konden steunen op routine en ervaring bij

(vermoedens van) besmettingen.

Veel energie is gestoken in het zorgen dat onze cliënten en medewerkers snel getest konden worden op corona. Eind 2021 is samen met Reinaerde veel werk besteed aan booster vaccinatie.

Onze medewerkers zetten hierbij alles op alles, maar we zien wel dat dit haar tol eist. Het ziekteverzuim stijgt bij elke golf en zeker door de Omikron variant.

Daarom zijn we er extra trots op dat we naast de aandacht voor corona ook hebben kunnen werken aan onze ambitie en vijf daarbij horende resultaatgebieden opgenomen hebben in het jaarplan:

- 100% leven topdienstverlening. We willen luisteren naar de mens en zicht krijgen op vragen en behoeften van mensen met een visuele beperking via onderzoek en klantreizen. In 2021 hebben we onze wachttijden (in VIVIS verband) inzichtelijker gemaakt voor onze cliënten. Hierbij hoort ook state of the art zorg, onderwijs en andere vormen van dienstverlening voor mensen die bij ons wonen of naar school gaan. Ook is de Wet Zorg en Dwang geïmplementeerd.
- Mooi werk door te investeren in de ontwikkeling van onze medewerkers. In dat kader is in 2021 een nieuwe arbodienst geselecteerd en nieuw verzuimbeleid geïmplementeerd. Verder hebben we meer opleidingsplekken gerealiseerd.
- Als expertise organisatie laten we kennis stromen. We ontwikkelen en delen kennis en inzichten op een laagdrempelige wijze. In 2021 zijn we gestart met het lectoraat digitale toegankelijkheid. Daarnaast zijn er drie boeken in de Bartiméus reeks gepubliceerd en zijn er 24 nieuwe wetenschappelijke publicaties verschenen waar Bartiméus medewerkers aan hebben meegewerkt.
- Van betekenis zijn voor iedereen die slechtziend of blind is door onze marktplannen te realiseren. Dit betreft onder meer verbetering van de dienstverlening aan mensen met een visuele beperking die elders wonen, onderwijs en andere vorm van ondersteuning krijgen. In 2021 hebben we hier door corona weinig aan kunnen doen. Wel werd het Baby- en Peutercentrum (onderdeel Diagnostisch Centrum) in juni officieel geopend. Het centrum richt zich op vroegdiagnostiek voor baby's en peuters uit heel Nederland.
- Gezonde bedrijfsvoering. We organiseren ons werk zo dat de klant daadwerkelijk centraal staat. In 2021 zijn we gestart het programma Toekomstbestendig Bartiméus (TBB) omdat er grote begrotingsuitdagingen zijn voor 2022 en de bedrijfsvoering onvoldoende op orde is. Doelstelling was een besparing van 6 miljoen euro, voor het overgrote deel te

realiseren door minder PNIL inzet in het primair proces. De resultaten van TBB bleken nog niet voldoende, waardoor er in 2022 met een andere aanpak gewerkt gaat worden.

2. Financieel 2021

2.1. Analyse van ontwikkelingen in het verslagjaar

De voortdurende COVID-19 pandemie heeft in 2021 grote impact gehad op Bartiméus en daardoor ook op de financiële situatie. Mede als gevolg van de COVID-19 pandemie sluit Bartiméus met een negatiever resultaat af dan verwacht. In weerwil van de pandemie is de organisatie verdergegaan met noodzakelijke verbeteringen en optimalisatie van de bedrijfsvoering processen.

Daarnaast is vanwege het grote aantal vacatures meer personeel niet in loondienst (PNIL) ingezet voornamelijk in het primaire proces dan van tevoren verwacht. De extra kosten voor de inzet van PNIL zijn ook toe te schrijven aan het verzuim van medewerkers vanwege de COVID-19 pandemie, de extra personele inzet die nodig was voor de bestrijding van de COVID-19 en de quarantaine op de woningen. Ook hebben medewerkers minder verlof op kunnen nemen waardoor een toename van de reservering verloftegoed zichtbaar is. De analyse van behaalde omzet en resultaten over het verslagjaar staat hieronder.

2.1.1.Omzet

De opbrengsten zijn met € 7 mln. gestegen t.o.v. 2020. De opbrengsten zijn gestegen als gevolg van zorgverzwaring en tariefstijging. Daarnaast is ter dekking van de effecten van COVID-19 € 3,9 mln. aan continuïteitsbijdragen toegezegd. Er is € 800.000 (2020: 2,3 mln.) ontvangen aan zorgbonus.

2.1.2.Resultaten

Het resultaat 2021 is € 840.000 negatief. Dit is een verslechtering ten opzichte van 2020 (€ 556.000 negatief). Oorzaken van het negatieve resultaat zijn hogere personeelskosten, met name kosten voor ingehuurd personeel in de verblijfszorg mede als gevolg van openstaande vacatures. Daarnaast is sprake van een dotatie aan de reservering voor vakantiedagen.

2.1.3.Analyse van financiële positie (solvabiliteit en liquiditeit)

De liquide middelen zijn gestegen van € 18,6 mln. naar € 21,8 mln. Het niveau van de liquide middelen is voldoende om de continuïteit van de bedrijfsvoering in

de nabije toekomst te garanderen. De solvabiliteit (Eigen Vermogen/Balanstotaal) bedroeg per einde 2021 26,7% (2020: 26,1%).

2.1.4. Analyse van de kasstromen en financieringsbehoeften

Het saldo van de kasstroom uit operationele activiteiten en investeringsactiviteiten was € 5,9 mln. positief. In 2021 is de auditcommissie periodiek geïnformeerd over de liquiditeit en solvabiliteit. Renteherziening (verlaging) van de langlopende leningen behoort gedurende de looptijd niet tot de mogelijkheden. Wel heeft er in 2021 een extra aflossing op een lening plaatsgevonden en is zodoende een verlaging van de toekomstige interestlasten gerealiseerd.

Voor het jaar 2022 is € 7,8 mln. begroot voor investeringen gericht op verbouwingen, installaties, inventaris, automatisering en vervoersmiddelen. De investeringen worden door een investeringscommissie beoordeeld en opgevangen vanuit de cashflow.

2.1.5. Arbeidsverzuim

Het arbeidsverzuim is in 2021 (7,6%) licht gedaald t.o.v. 2020 (7,8%), ondanks de aanhoudende COVID-19 pandemie. De ontwikkeling van het verzuim is sterk afhankelijk van de ontwikkeling van de COVID-19 pandemie.

2.1.6. Verwachtingen voor het jaar 2022

Het geconsolideerde begrote resultaat van Stichting Bartiméus Sonneheerdt voor 2022 is 0,15 miljoen euro negatief. Het geconsolideerde resultaat is een som van de drie onderliggende stichtingen; Stichting Bartiméus Sonneheerdt, Stichting Bartiméus Onderwijs en Stichting Accessibility. Stichting Bartiméus Sonneheerdt enkelvoudig kent een nulresultaat. Stichting Bartiméus Onderwijs kent een negatief resultaat van -0,25 miljoen euro. Dit komt voort uit de kwaliteitsimpuls voor onderwijs waarbij, op aandringen van de onderwijsinspectie/DUO wordt ingeteerd op het vermogen. Stichting Accessibility draagt 0,1 mln. euro bij aan het resultaat.

De realisatie WLZ opbrengsten komt in 2022 uit boven het niveau van de begroting. Daar tegenover staan ook enkele tegenvallers zoals hoger dan verwacht verzuim en als gevolg daarvan extra inzet van personeel niet in loondienst. Voor 2022 wordt actief gestuurd om de begrote resultaten te halen.

Dit is gezien de omvang van het verzuim en het aantal vacatures waarvoor extern moet worden ingehuurd een grote uitdaging.

Bij aanvang van 2022 waren er op een aantal leidinggevenden posities vacatures. De activiteiten welke bij de vacatures horen worden momenteel door collega's of ad interim waargenomen. Dit heeft geleid tot bijstellen van de ambities voor het jaar 2022.

2.1.7.Risicomanagement

Naast de reguliere te beheersen risico's zoals calamiteiten en borging van de kwaliteit van zorg hebben we voor het komende jaar een aantal specifieke risico's geïdentificeerd:

1. Aandacht voor kwaliteitssystemen, waardoor we op structurele wijze zicht hebben en houden op onze kwaliteit van zorg.
2. Verminderen van personeelstekort en een hoge inzet van PNIL: dit leidt tot verbetering van zorg continuïteit en een vermindering werkdruk.
3. De basis op orde: inzicht en verbeteren van processen, met bijbehorende sturingsinformatie.
4. Verbetering financiële resultaten binnen verblijfszorg, ambulante, onderproductie en overhead.
5. Sturen op prioriteiten; oog houden voor balans tussen zorg en expertise.
6. Kunnen voldoen aan de toenemende vraag om productiviteit te verantwoorden op basis van de subsidies.

Voor elk van de genoemde risico's zijn beheersmaatregelen getroffen om de risico's zo veel mogelijk te mitigeren.

Wij voeren risicoanalyses uit op de verwachte opbrengstenontwikkelingen en vertalen deze door in de meerjarenbegroting. We zijn gevoelig voor wijzigingen in het overheidsbeleid met betrekking tot de financiering van de zorgprestaties, speciaal onderwijs, arbeidstoelating en de financiering van expertiseontwikkelingen en verspreiding.

2.1.8.Maatschappelijke aspecten van ondernemen

Bartiméus investeert veel in contacten, afstemming en samenwerking met uiteenlopende organisaties die willen en kunnen bijdragen aan een goed leven voor mensen met een visuele beperking. Onze belangrijke samenwerkingspartner

is het Bartiméus Fonds. Samen staan we voor 100% leven. Het Bartiméus Fonds heeft ons in 2021 in staat gesteld om een grootschalige meerjarige investering te doen in duurzame ledverlichting.

In samenwerking met Stichting Accessibility (wat in 2021 onderdeel is geworden van Bartiméus) en het Bartiméus Fonds zetten we ons in voor digitale toegankelijkheid en de inzet van slimme technologie zodat mensen met een visuele beperking volwaardig kunnen participeren in de maatschappij.

Binnen de visuele sector werken we intensief samen met Koninklijke Visio, de Oogvereniging, de Macula Vereniging, de Robert Coppes Stichting, Kalorama en Het Schild. Samen met collega's uit de auditieve sector zoals Kentalis en NSDSK zetten we ons in voor de borging van de expertiserol die wij vervullen voor mensen binnen de zintuiglijke sector en zorgen we voor passende productbeschrijvingen en financiering voor de extramurale dienstverlening.

We werken ook lokaal en regionaal samen binnen gremia als Samen voor Zeist en de Vereniging Gehandicaptenzorg Utrecht (VGU). Binnen Samen voor Zeist proberen we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan passend werk te helpen, zowel bij Bartiméus als voor cliënten van ons bij andere organisaties. In de VGU wordt regionaal samengewerkt en informatie uitgewisseld op het gebied van gehandicaptenzorg, bijvoorbeeld rond incidentenonderzoek of klachtenafhandeling. Voor onze wetenschappelijke ambities werken we samen met verschillende universiteiten, hogescholen en innovatieve bedrijven zoals het Universitair Medisch Centrum Utrecht, de Vrije Universiteit Amsterdam, de Hogeschool Utrecht, Geodan, AH en Bol.com. Dit betreft (toegepast) onderzoek en/of advisering of innovatie op het gebied van toegankelijkheid voor mensen die slechtziend of blind zijn.

We anticiperen op wijzigende wetgeving ten aanzien van duurzaamheid, met name bij de vormgeving en de renovatie van onze huisvesting.

2.1.9. Kerncijfers, kengetallen en meerjarenoverzichten

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Opbrengsten	99,5mln	95,1mln	102mln	106,2mln	117mln	125mln
Resultaat	2,1mln	-1,6mln	-1,3mln	-1,5mln	-0,6mln	-0,8mln
FTE	1.257	1.196	1.080	1.102	1.194	1.219

B:

Solvabiliteit (EV/ balanstotaal)	32,7%	32,6%	28,9%	28,6%	26,1%	26,7%
EBITDA	10,4mln	6,8mln	6,9mln	7,3mln	8,8mln	8,4mln
Liquide middelen	22,0mln	20,5mln	24,9mln	15,7mln	18,6mln	21,8mln

3. Jaarverslag raad van toezicht 2021

3.1. Inleiding

'Good governance' staat centraal bij Bartiméus. We laten in dit jaarverslag, als onderdeel van het bestuursverslag bij de jaarrekening 2021, zien hoe de raad van toezicht zijn taken heeft uitgeoefend. Het toezicht op de organisatie vindt plaats in overeenstemming met de Governancecode Zorg en de Code Goed Bestuur in het primair onderwijs.

3.2. Raad van toezicht

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het toezicht op de besturing van de organisatie, het beleid van de raad van bestuur, het naleven van wettelijke voorschriften, rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen en de algemene gang van zaken in de organisatie. De raad van toezicht houdt toezicht op de stichtingen Bartiméus Sonneheerdt en de 100% dochterstichtingen Bartiméus Onderwijs en Accessibility. De raad van toezicht is ook de werkgever van de raad van bestuur: in die hoedanigheid voeren ze functioneringsgesprekken met de leden van de raad van bestuur. In dat kader is in onderdeel 3.3.3 opgenomen hoe is omgegaan met de overstap van mevrouw drs. J.E.A.M. Nooren naar voorzitter van het college van bestuur van de Hogeschool Amsterdam per 1 maart 2021. Daarnaast heeft de raad van toezicht een adviserende functie naar de raad van bestuur. De raad van toezicht werd in 2021 gevormd door:

- De heer drs. J. Smit, voorzitter
- Mevrouw ir. D.D. van der Stelt - Scheele, tevens lid van de auditcommissie
- De heer prof. dr. R. Willemsen, tevens lid van de commissie identiteit, kwaliteit en ethiek
- De heer drs. M. Wiesenekker, tevens voorzitter van de auditcommissie
- De heer P.J.C. Borgdorff, tevens voorzitter van de commissie identiteit, kwaliteit en ethiek sinds 1 januari 2021

De meeste leden van de raad van toezicht vervullen andere functies naast hun toezichthoudende functies bij Bartiméus. Deze functies zijn op onze website

weergegeven (per 01-01-21): [Nevenfuncties leden raad van toezicht | Bartiméus, voor mensen die slechtziend of blind zijn. \(bartimeus.nl\)](#)

De raad van toezicht heeft een missie statement (toezicht visie) dat leidend is voor zijn handelen: [missie statement rvt 2020.pdf \(bartimeus.nl\)](#). Deze visie is in 2020 geëvalueerd en bleek toen nog steeds actueel. Vanwege de geactualiseerde Governancecode Zorg per 1 januari 2022 en de nieuwe Code Goed Bestuur in het primair onderwijs per 1 januari 2021, zal in 2022 bezien worden of de toezichtsvisie dient te worden aangepast.

3.2.1.Reguliere vergaderingen

De raad van toezicht vergaderde in 2021 in totaal zevenmaal. Vier reguliere vergaderingen, een ingelaste vergadering om het profiel van de te werven voorzitter raad van bestuur te bepalen, een ingelaste vergadering over de terugtrekking van de kandidaat voorzitter raad van bestuur en een ingelaste vergadering om het profiel en de opdracht van de interim bestuurder te bepalen. De zelfevaluatiebijeenkomst is dit jaar niet doorgegaan en verschoven naar begin 2022.

In de reguliere vergaderingen is aandacht besteed aan het kwaliteitsrapport verblijfszorg, de certificering van ons ISO-certificaat (wat weer voor drie jaar geldig is), is Bartiméus in Beweging geëvalueerd, is de overname van Stichting Accessibility besproken net zoals inclusiever onderwijs, de jaarplannen en begrotingen 2021, en (financiële) ontwikkelingen van de organisatie via periodieke rapportages. Verder waren de accountants (Verstegen/Van Ree) tweemaal aanwezig, zodat zij hun bevindingen over de jaarrekening en de managementletter konden toelichten. Iedere vergadering is aandacht geweest voor de coronapandemie en de betekenis daarvan voor de organisatie. Tenslotte is een nieuwe voorzitter raad van bestuur geworven, drs. J.A. Meijers.

De heer Borgdorff is op 1 januari 2021 aangetreden als lid van de raad van toezicht en voorzitter van de commissie Identiteit, Kwaliteit en Ethiek. Mevrouw Van der Stelt-Scheele bezet de zetel op voordracht van de medezeggenschapsraad in de raad van toezicht. De heer Willemsen doet dat op voordracht van de centrale cliëntenraad.

3.2.2.Onderwijs

De raad van toezicht van de Stichting Bartiméus Sonneheerdt is ook toezichthouder van de Stichting Bartiméus Onderwijs. De raad van toezicht en de commissie (Identiteit, Kwaliteit & Ethiek en de auditcommissie) vergaderen altijd

over de beide stichtingen. De activiteiten van de Stichting Bartiméus Onderwijs lopen uiteraard mee in veel reguliere thema's zoals rapportages, jaarplannen, begroting en organisatieontwikkeling, maar krijgen ook specifiek aandacht. Zo heeft de raad van toezicht éénmaal een overlegvergadering van de medezeggenschapsraad bijgewoond.

De raad van toezicht heeft verder de Kwaliteitstegels onderwijs besproken en zich laten informeren over de herijking van de visie op ons onderwijs.

Ook is in de commissie identiteit, kwaliteit en ethiek gesproken over het bestuursformatieplan voor schooljaar 2021/2022.

3.2.3. Participatie in overlegvergadering van de raad van bestuur met de medezeggenschapsorganen

Net als in voorgaande jaren nam ook in 2021 een delegatie van de raad van toezicht deel aan overlegvergaderingen van de verschillende centrale medezeggenschapsorganen (ondernemingsraad, de medezeggenschapsraad en de centrale cliëntenraad) samen met de raad van bestuur. De jaarlijkse inspirerende informele ontmoeting tussen de raad van toezicht, de medezeggenschapsraad, de ondernemingsraad, de centrale cliëntenraad en het centraal managementteam zou worden vervangen door een grotere bijeenkomst die het Bartiméus Fonds organiseerde, maar deze moest vanwege corona verplaatst worden naar 2022.

3.2.4. Ter goedkeuring of vaststelling voorgelegde onderwerpen

De raad van toezicht heeft in 2021 goedkeuring verleend aan:

- Het bestuursverslag, verslag raad van toezicht en de jaarrekening 2020 van de stichtingen Bartiméus Sonneheerd (SBS) en Bartiméus Onderwijs (SBO).
- De aanpassingen van het treasury statuut.
- De klassenindeling voor de Wet normering topinkomens (WNT) 2021 en 2022.
- Het gecombineerde jaarplan 2022 van de Stichting Bartiméus Sonneheerd, de Stichting Bartiméus Onderwijs en de Stichting Accessibility.
- De begrotingen 2022 van de stichtingen Bartiméus Sonneheerd, Bartiméus Onderwijs en de Stichting Accessibility.
- De benoeming van een interim lid raad van bestuur.
- De benoeming van een nieuwe voorzitter raad van bestuur.
- De aanpak van Bartiméus Toekomstbestendig.

3.3. Commissies

De raad van toezicht heeft vaste commissies, namelijk een auditcommissie, een commissie identiteit, kwaliteit en ethiek en een remuneratiecommissie. Hieronder wordt verslag gedaan van hun activiteiten.

3.3.1. Auditcommissie

De auditcommissie vergaderde in 2021 vijf keer met de raad van bestuur in aanwezigheid van de concerncontroller. Daarin ging het over:

- De begroting en jaarplan 2021 van de stichtingen Bartiméus Sonneheerdt en Bartiméus Onderwijs.
- De inhoudelijke en financiële voortgangsrapportages en in het bijzonder de ontwikkeling van de financiële positie van Bartiméus.
- De jaarstukken 2020 van de organisatie.
- De managementletter van de accountants van Verstegen/Van Ree.
- Start en voortgang op het project Toekomstbestending Bartiméus.
- Ontwikkelingen op het gebied van ICT.
- Treasury en liquiditeit.
- Vastgoed en huisvesting.
- Fiscale aspecten.
- De financiële impact van corona.
- De overname van Stichting Accessibility.

De accountants waren aanwezig bij een vergadering van de auditcommissie ter bespreking van de financiële jaarstukken en voor de bespreking van de managementletter. Gezamenlijk is vastgesteld dat de samenwerking die gestart is in 2019 goed verloopt.

De verslagen van de auditcommissie werden toegezonden aan en besproken met de volledige raad van toezicht.

3.3.2. Commissie identiteit, kwaliteit en ethiek

De commissie identiteit, kwaliteit en ethiek vergaderde in 2021 vier keer.

Onderwerpen die aan bod kwamen zijn:

- Innovatieprogramma.
- Bartiméus Toekomstbestendig.
- Kwaliteitstegels onderwijs.
- Herijking onderwijsvisie.
- Dilemma's uit programma Arbeid.
- Rapport Kwaliteitskader Gehandicaptenzorg.
- ISO-certificering.

- Betekenis van corona voor de organisatie.
- Directiebeoordeling.

De verslagen van de IKE-commissie zijn toegezonden aan en besproken met de volledige raad van toezicht.

3.3.3. Remuneratiecommissie

De remuneratiecommissie heeft dit jaar overlegd over de klasse-indeling voor de WNT in 2022 en de werving van de nieuwe voorzitter raad van bestuur. Voor dit wervingstraject is een wervingscommissie ingesteld die is begeleid door een wervingsbureau. Voor de eerste periode heeft de raad van bestuur uit één persoon bestaan, toen de werving langer duurde dan verwacht is een interim raad van bestuurslid aangesteld. Na positieve adviezen van de ondernemingsraad, centrale cliëntenraad en medezeggenschapsraad, heeft de raad van toezicht per 1 november 2021 een nieuwe voorzitter van de raad van bestuur benoemd: mevrouw J.A. Meijers. Omdat zij in 2021 nog kort in dienst was, heeft de remuneratiecommissie het periodieke gesprek met de voorzitter en het lid van de raad van bestuur (dat deels met hen gezamenlijk plaatsvindt) over hun functioneren uitgesteld naar de eerste helft van 2022.

3.4. Bezoldiging

Voor de honorering van leden van de raad van toezicht hanteert Bartiméus sinds 2017 de Wet normering topinkomens (WNT) als referentiekader. Voor 2021 is vastgesteld dat indeling in klasse IV voor de zorg en jeugdhulp een correcte invulling van de regeling is, ook al blijft de regeling niet goed toepasbaar gezien de bijzondere positie van Bartiméus als expertiseorganisatie met een breed profiel (zorg, onderwijs, andere vormen van dienstverlening en kennisorganisatie). Vanwege de inrichting van de Stichting Bartiméus Onderwijs per 1 januari 2019 valt de raad van toezicht voor hun bezoldiging ook onder de WNT-regeling voor onderwijs. Hiervoor is klasse C vastgesteld voor 2021. De bezoldigingsregeling die wordt gehanteerd werkt met een jaar vertraging. Er wordt voor de maximale bezoldiging een 90/10 verdeling voor zorg respectievelijk onderwijs gehanteerd.

De bezoldiging bestaat uit:

- a. Een vaste honorering.
- b. Een vergoeding voor werkelijk gemaakte (on)kosten zoals reis- en verblijfkosten.

Bovendien reserveerden we 5.000 euro voor kwaliteits- en deskundigheidsbevordering, waaronder deelname aan symposia en congressen, lidmaatschap NVTZ en literatuur voor de gehele raad van toezicht. Ook in 2021 is beperkt gebruik gemaakt van opleidingen omdat deze vaak niet plaatsvonden vanwege corona.

Tabel 4.1: Honorering toezichthouders naar functie

Functie	Honorarium 2021 (excl. btw)
Voorzitter raad van toezicht	€ 15.000 ¹
Overige leden	€ 14.464

De bezoldiging is in detail toegelicht in de jaarrekening 2021.

---

¹ De voorzitter van de raad van toezicht heeft aangegeven zijn honorarium op 15.000 euro te maximeren. Volgens de regeling zou hij €21.696 mogen ontvangen.